

Latvijas Republika

TALSU NOVADA DOME

Nodokļu maksātāja reģistrācijas Nr.90009113532

Kareivju iela 7, Talsi, Talsu nov., LV-3201, tālr. 63232110, fakss 63232130, e-pasts pasts@talsi.lv

LĒMUMS

(PROTOKOLS Nr.2, 26.punkts)

Talsos

25.02.2021.

Nr.51

Par Talsu novada Zaļumsaimniecības komisijas 2020. gada 27. novembra lēmumu Nr. 3 “Par koku ciršanas atļauju “Jāņkalni 1”, Laidzē, Laidzes pagastā, Talsu novadā, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 88680070162”

Talsu novada pašvaldība (turpmāk – Pašvaldība) saņēmusi daudzdzīvokļu mājas “Jāņkalni 1”, Laidzes pagastā, Talsu novadā iedzīvotāju (turpmāk – Iedzīvotāji) iesniegumu (reģistrēts 04.01.2021. ar Nr.12-24/30), kurā norādīts, ka Iedzīvotāji apstrīd Talsu novada Zaļumsaimniecības komisijas (turpmāk – Komisija) 2020.gada 27.novembra koku apsekošanas aktu Nr. 104 “Par koku ciršanas atļauju “Jāņkalni 1”, Laidzē, Laidzes pagastā, Talsu novadā, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 88680070162” (turpmāk – Apsekošanas akts) pilnā apjomā un lūdz organizēt likumīga un pamatota lēmuma pieņemšanu, atbilstoši normatīvo aktu prasībām, vērtējot esošo situāciju kritiski.

Iedzīvotāji savā iesniegumā, pamatojot savu neapmierinātību ar Apsekošanu aktu, norādījuši, ka viņi ir saņēmuši tikai Apsekošanas aktu bez Komisijas lēmuma, kas Komisijai bija jāpieņem saskaņā ar Talsu novada domes 2013. gada 25. jūlija saistošo noteikumu Nr. 24 “Par koku ciršanu ārpus meža Talsu novada administratīvajā teritorijā” (turpmāk – Saistošie noteikumi Nr. 24) 4.4. punktu, kas tiktu uzskatīts par administratīvo aktu, kā rezultātā būtu pārsūdzams atbilstoši Administratīvā procesa likumā noteiktajam.

2020. gada 12. novembrī Pašvaldībā saņemts SIA “Talsu namsaimnieks”, kā daudzdzīvokļu mājas “Jāņkalni 1”, Laidzē, Laidzes pagastā, pārvaldnieka, iesniegums (reģ. Nr. 12-24e/7561) ar lūgumu apsekot, izvērtēt un sniegt ciršanas atļauju par lapegles nociršanu, ņemot vērā, ka lapegle aug tuvu iepriekš minētajai mājai, ir saskārušies, apdraud cilvēku veselību un dzīvību, apdraud pagalma apgaismojumu un var radīt nopietnus bojājumus kustamai mantai.

2020. gada 23. novembrī saņemts SIA “Talsu namsaimnieks” iesniegums (reģistrēts 23.11.2020. ar Nr. 12-24e/7759), kas papildina 2020. gada 12. novembra iesniegumu. Iesniegumā norādīts, ka lapegle nodara kaitējumu ēkas tehniskajam stāvoklim, proti, koka skujas krājas uz jumta, nosprosto ūdens notekas, veidojot pelšes uz jumta, tā bojājot jumta segumu.

2020. gada 26. novembrī saņemts vēl viens SIA “Talsu namsaimnieks” iesniegums (reģistrēts 26.11.2020. ar Nr. 12-24e/7836), kuram pievienots daudzdzīvokļu mājas “Jāņkalni 1”, Laidzē, Laidzes pagastā, dzīvokļu īpašnieku lēmums, no kura izriet, ka no 36 dzīvokļu īpašniekiem “par” lapegles nociršanu balsojis 21 dzīvokļu īpašnieks, kas kopumā veido 58,33% no kopējā mājas dzīvokļu īpašnieku skaita, savukārt 15 dzīvokļu īpašnieki nav piedalījušies balsojumā.

Saņemot visu nepieciešamo informāciju, Komisija 2020. gada 27. novembrī veica lapegles apsekošanu, sagatavojot Apsekošanas aktu, kurā tika konstatēts, ka *“iesnieguma minētajā teritorijā aug Eiropas lapegle Larix decidua, koka apkārtmērs 1,3 m augstumā no sakņu kakla ir 2,07 m. Koks aug aptuveni 13 m attālumā no iesniegumā minētās daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas. Koks aug slīpumā uz mājas pusi, kas nav saistāms ar ārējiem apstākļiem (vēja u.c. ietekmes), kas ietekmētu koka stabilitāti. Koka saknes nav paceltas vai izcilātas, kas liecina, ka koks aug stabili un nav vērojama koka bīstamība apkārt esošajai infrastruktūrai. Eiropas lapeglēm nereti stumbra lejasdaļā ir sastopams tām raksturīgs zobenveida izliekums.*

Apkatot koka stumbru, nav konstatēta koka stumbra sveķošanās, nav konstatēti cita veida koka stumbra bojājumi. Kokam vispusējs, piramidāls vainags, koka vainaga apakšējie zari nozāģēti, koka vainags pacelts. Veikta koka fotofiksācija.

Ņemot vērā koka stāvokli, Komisijas ieskatā koks nerada bīstamību apkārt esošajai infrastruktūrai.”

Uz šī Apsekošanas akta pamata Komisija 2020. gada 27. novembrī pieņēma lēmumu Nr. 3 *“Par koku ciršanas atļauju “Jāņkalni 1”, Laidzē, Laidzes pagastā, Talsu novadā, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 88680070162”* (turpmāk – Lēmums), ar kuru Komisija lēmusi atteikt izsniegt lapegles ciršanas atļauju. Komisija savu lēmumu pamatojusi ar Meža likuma 8. pantu, Ministru kabineta 2012. gada 2. maija noteikumu Nr. 309 *“Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža”* (turpmāk – MK noteikumi Nr. 309) 4.1. apakšpunktu, 13. punktu un 17. punktu, Saistošo noteikumu Nr. 24 3., 4. un 5. punktu.

Lēmums kopā ar Apsekošanas aktu nosūtīts iesnieguma iesniedzējam, SIA *“Talsu namsaimnieks”*, ko apliecina 2020. gada 16. decembrī SIA *“Talsu namsaimnieks”* nosūtītais e-pasts.

2021. gada 2. februārī Pašvaldība Iedzīvotājiem nosūtīja vēstuli (reģistrēts ar Nr. 12-24/409), kurā norādīts, ka Iedzīvotāji ar Komisijas Lēmumu var iepazīties, vēršoties pie dzīvojamās mājas pārvaldnieka, kā arī, ja Iedzīvotāji pēc iepazīšanas ar Komisijas Lēmumu, vēlas atsaukt savu iesniegto iesniegumu, tad šāds iesniegums jāiesniedz Pašvaldībai līdz 2021. gada 24. februārim, pretējā gadījumā Pašvaldība uzskatīs, ka Iedzīvotāji uztur spēkā savus iebildumus un tie tiks izskatīti domes sēdē. Šāds iesniegums nav saņemts.

Izskatot Iedzīvotāju iesniegto iesniegumu, ar kuru tie apstrīd Komisijas pieņemto Apsekošanas aktu, secināms, ka SIA *“Talsu namsaimnieks”* nav nodevis Iedzīvotājiem izskatīšanai Komisijas pieņemto lēmumu. Līdz ar to nav pamatots Iedzīvotāju arguments, ka Komisija nav pieņēmusi lēmumu atbilstoši MK noteikumu Nr. 309 13. punktā un Saistošo noteikumu Nr. 24 4.4. punktā noteiktajā kārtībā.

Atbilstoši MK noteikumu Nr. 309 13. punktam pašvaldība izvērtē koku ciršanas atbilstību normatīvajiem aktiem par sugu un biotopu aizsardzību un īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem, kā arī koku ainavisko, dendroloģisko un ekoloģisko nozīmīgumu, koku nozīmi dabas daudzveidības saglabāšanā un antropogēnās negatīvās ietekmes samazināšanā uz virszemes ūdensobjektiem un koku atbilstību ēku ekspluatācijas un cilvēku dzīves vietas un drošības apstākļiem un pieņem lēmumu par atļaujas izsniegšanu koku ciršanai ārpus meža vai par atteikumu izsniegt atļauju.

No minētās tiesību normas izriet, ka pašvaldībai, pieņemot lēmumu par atļaujas izsniegšanu koka ciršanai, ir jānovērtē un jāņem vērā komplekss apstākļu kopums (*Administratīvās rajona tiesas 2020. gada 6. novembra spriedums Nr. A42-01102-20/2, 9. punkts*).

Saistošo noteikumu Nr. 24 4.1. un 4.4. punktā norādīts, ka Komisija Talsu novada administratīvajā teritorijā izskata iesniegumu par koku ciršanu, veic koku apskati dabā un noformē koku apsekošanas aktu, kā arī pieņem lēmumu par atļaujas izsniegšanu koku ciršanai ārpus meža un izsniedz koku ciršanas atļauju vai pieņem lēmumu par atteikumu izsniegt atļauju.

No kā izriet, ka MK noteikumu Nr. 309 13. punktā noteikto izvērtējumu veic Komisija, uz kura pamata tā lemj par ciršanas atļaujas izsniegšanu vai atteikumu izsniegt atļauju.

Izvērtējot Komisijas pieņemto lēmumu, secināms, ka Komisija ir izvērtējusi lapegles bīstamību, proti, vai tā apdraud apkārtējo infrastruktūru, bet Lēmumā neatspoguļojas Komisijas izvērtējums uz:

1. koku ciršanas atbilstību normatīvajiem aktiem par sugu un biotopu aizsardzību un īpaši aizsargājamām dabas teritorijām;
2. pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem;
3. koku ainavisko, dendroloģisko un ekoloģisko nozīmīgumu, koku nozīmi dabas daudzveidības saglabāšanā;
4. antropogēnās negatīvās ietekmes samazināšanā uz virszemes ūdensobjektiem un koku atbilstību ēku ekspluatācijai.

Līdz ar to, lai noskaidrotu, vai Komisijas pieņemtais Lēmums ir pareizs, nepieciešams izvērtēt apstākļus, kurus Komisija nav vērtējusi.

1. Izvērtējot koku ciršanas atbilstību normatīvajiem aktiem par sugu un biotopu aizsardzību un īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, konstatēts, ka Eiropas lapegle atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumu Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 2. pielikumā norādītajam aizsargājamo koku sarakstam atzīstama par aizsargājamu, ja tās apkārtmērs 1,3 metru augstumā ir 3,2 m un tās augstums sasniedz 39 m. Lapegles, kas aug pie daudzdzīvokļu mājas "Jāņkalni 1", Laidzē, Laidzes pagastā, apkārtmērs 1,3 m augstumā ir 2,07 m, kā rezultātā tā nav uzskatāma par aizsargājamu.

Saskaņā ar Sugu un biotopu aizsardzības likuma 9. panta pirmās daļas 1. punktu zemes īpašniekiem vai to lietotājiem ir pienākums veicināt sugu un biotopu daudzveidības saglabāšanu. Ņemot vērā, ka konkrētā lapegle ir vienīgā, kas aug daudzdzīvokļu mājas "Jāņkalni 1", Laidzē, Laidzes pagastā pagalmā, tās nociršana neveicinās konkrētā koka sugu daudzveidības saglabāšanu, bet gan tā izzušanu.

2. Saskaņā ar Talsu novada teritorijas plānojumu nekustamajam īpašumam "Jāņkalni 1", Laidzē, Laidzes pagastā, Talsu novadā noteikts funkcionālais zonējums - Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM), ko nosaka, lai nodrošinātu mājokļu funkciju, paredzot atbilstošu infrastruktūru.

3. Eiropas lapegle (*Larix decidua*), skujkoks, kas introducēts, augs ievests no apgabaliem ar citādiem dabas apstākļiem. Koks papildina Latvijas bioloģisko daudzveidību, tas ir speciāli stādīts. Lapegle ir aptuveni 40 gadus veca, aug aptuveni 13 m no dzīvojamās ēkas, automašīnu stāvlaukuma malā. Lapeglei ir ainaviski vērtīgs, simetriski izlīdzināts vainags, koks ir veselīgs bez ārēji saskatāmām bojājumu pazīmēm. Iepriekš lapeglei veikta neveiksmīga apakšējo zaru apzāģēšana, kā rezultātā būtu nepieciešams veikt vainaga kopšanu. Koka atrašanās vieta ir pietiekami attālināta no ēkas, lai noraidītu apgalvojumus, ka koka saknes bojā ēkas pamatus. Koks, kaut arī ir skujkoks, taču vienu mēnesi rudenī tam nobirst skujas, kā jebkurai lapu kokam. Koks agri plaukst, zied ar sarkaniem "čiekuriem", ražo skābekli, alergiju neizraisa.

4. Gan SIA "Talsu namsaimnieks" savā 2020. gada 23. novembra iesniegumā, gan Iedzīvotāji savā 2021. gada 4. janvāra iesniegumā norādījuši, ka lapegles skujas nodara kaitējumu ēkas tehniskajam stāvoklim, rada papildus izdevumus ne tikai daudzdzīvokļa mājas apsaimniekošanai, bet arī kustamai mantai, t.i. automašīnām (automašīnas papildus mazgāšana, filtru nomaiņa, kas ir pilni ar lapegles skujām).

Lai izvērtētu abos iepriekšminētajos iesniegumos norādīto informāciju, Pašvaldība 2021. gada 2. februārī nosūtīja SIA "Talsu namsaimnieks" vēstuli ar lūgumu sagatavot un 5 (piecu) darba dienu laikā no informācijas saņemšanas brīža sniegt šādu rakstisku informāciju:

1. Cik bieži jāveic lietus ūdens drenāžu tīrīšana un cik bieži tā tiek veikta, cik bieži lietus ūdens drenāžas teknes tīrītas 2020. gadā, kā arī kopumā pēdējo 3 (trīs) gadu laikā, pievienojot apliecinājumus par veiktajiem apkopes darbiem;

2. Vai drenāžas teknes, kurās nosprostojuma dēļ ir sakrājis ūdens, tas radījis ūdens noplūdes dzīvokļos, radījis finansiālus zaudējumus un ir konstatēti apdrošināšanas gadījumi;
3. Vai ir vērtēti koka sakņu sistēmas iespējamie apdraudējumi mājas tehniskajam stāvoklim.

2021. gada 22. februārī saņemta rakstiska informācija no SIA "Talsu namsaimnieks", kurā norādīts, ka pēdējā lietus ūdens drenāžu tīrīšana tika veikta 2020. gada decembrī, kā arī, ka lietus ūdens notekcauruļu sistēmas nosprostojuma dēļ avārijas situācijas nav bijušas. Vienlaikus informējam, ka, lai saņemtu konkrētu atbildi par faktiski veikto ūdens drenāžu tīrīšanas skaitu 2020. gadā, telefoniski sazinājāties ar SIA "Talsu namsaimnieks" pārstāvi, kurš telefoniski informēja, ka drenāžas teknes tīrīšana tiek veikta ne vairāk kā divas reizes gadā.

Ministru kabineta 2010. gada 28. septembra noteikumu Nr. 907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" 11.3.5. apakšpunkts nosaka, ka jumta un jumta pārkares vizuālā apskati veic divas reizes gadā, lai izvērtētu ūdensnotekas tīrību. Savukārt Ministru kabineta 2010. gada 28. septembra noteikumu Nr. 906 "Dzīvojamās mājas sanitārās apkopes noteikumi" 11. punkts nosaka, ka regulāri ir jāveic ūdens teknes, notekcaurules un noteku aku tīrīšana.

No minētā izriet, ka SIA "Talsu namsaimnieks", veicot gadā vismaz divas reizes jumta apskati, konstatējis, ka ūdensnotekas tīrīšana nav nepieciešama vairāk kā divas reizes gadā, kā rezultātā secināms, ka ūdensnotekas netiek tīrītas biežāk nekā tas būtu nepieciešams. Līdz ar to uzskatāms, ka nav pamatots SIA "Talsu namsaimnieks" un Iedzīvotāju iesniegumā norādītais, ka skuju biršana nodara kaitējumu ēkas tehniskajam stāvoklim un sadārdzina nekustamā īpašuma apsaimniekošanu.

Tā pat jāņem vērā fakts, ka no foto fiksācijām, kas pievienotas pie SIA "Talsu namsaimnieks" 2020. gada 23. novembra iesnieguma un Iedzīvotāju 2021. gada 4. janvāra iesnieguma, redzams, ka uz jumta krājas ne tikai lapegles skuju, bet arī bērzu lapas. No foto redzams arī, ka lietu ūdens tehnē ir zāles apaugums, kas neveidojas no lapegles skujām.

Izvērtējot sadārdzinājumu Iedzīvotāju kustamai mantai, t.i. automašīnu uzturēšanai, kas rodas lapegles skuju dēļ, secināms, ka tas vērtējams tikai kā apgalvojums, jo nav saņemti pamatoti pierādījumi, kas liecinātu, ka skuju dēļ auto īpašniekiem būtu biežāk jāmaina automašīnu filtri.

2021. gada 2. februārī ir veikta tikšanās ar Iedzīvotājiem, lai skaidrotu situācijas būtību. Pēc Iedzīvotāju ieskatiem, lapegle ir nozāģējama, jo skuju nobiršanas laikā, skuju tiek iepūstas vai ienestas kāpņutelpās, kā arī ar vēja palīdzību iepūstas uz balkoniem. Iedzīvotāji norāda, ka lapegles vietā ir plānots iestādīt jaunus mazus krūmus.

Vienlaikus Augstākā tiesa 2020. gada 20. novembra spriedumā Nr. SKA-275/2020 norādījusi, ka, izvērtējot koka nociršanu atbilstoši MK noteikumu Nr. 309 13. punktā norādītajam, jāpatur prātā, ka koks kā dabas elements pats par sevi ir vērtība, kas vienlaikus pilda vairākas svarīgas funkcijas. Līdz ar to esošie koki pēc iespējas ir saudzējami, kā rezultāta vispirms jāaplūko risinājumi, kas ļauj saglabāt esošos kokus (*skatīt minētā sprieduma 13. un 15. punktu*).

Izvērtējot iepriekš minētos apstākļus secināms, ka gan SIA "Talsu namsaimnieks" iesniegumos, gan Iedzīvotāju iesniegumā norādītais pamatojums, kas norāda, ka koks būtu nocērtams, neatbilst faktiskajai situācijai, jo lapegle ne apdraud apkārt esošo infrastruktūru un iedzīvotāju drošību, ne rada papildus apsaimniekošanas izdevumus.

Lai arī Komisija nav veikusi visu apstākļu izvērtējumu atbilstoši MK noteikumu Nr. 309 13. punktā norādītajam, tas nav novedis pie nepareiza Lēmuma pieņemšanu, kā rezultātā nav atceļams.

Nemot vērā minēto un pamatojoties uz likuma "Par pašvaldībām" 21.panta pirmās daļas 27.punktu, 41. panta pirmās daļas 3. punktu, 47.panta otro daļu, Ministru kabineta 2012. gada 2. maija noteikumu Nr. 309 "Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža" 4.1. apakšpunktu, 13.

punktu, Administratīvās rajona tiesas 2020. gada 6. novembra sprieduma Nr. A42-01102-20/2, 9. punktu un Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2020. gada 20.novembra sprieduma Nr. SKA-275/2020 13. un 15. punktu,

Talsu novada dome nolemj:

1. Atstāt spēkā Talsu novada Zaļumsaimniecības komisijas 2020.gada 27. novembra lēmumu Nr. 3 “Par koku ciršanas atļauju “Jāņkalni 1”, Laidzē, Laidzes pagastā, Talsu novadā, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 88680070162” (protokols Nr. 15).
2. Lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvajā rajona tiesā attiecīgajā tiesu namā pēc pieteicēja adreses (fiziskā persona – pēc deklarētās dzīvesvietas adreses, papildu adreses vai nekustamā īpašuma atrašanās vietas, juridiskā persona – pēc juridiskās adreses).

Domes priekšsēdētāja

(paraksts*)

S. Pētersone

***ŠIS DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN
SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Jansons 63232119

elvis.jansons@talsi.lv

Lēmumu nosūtīt:

1. Juridiskajai nodaļai;
2. Talsu novada Zaļumsaimniecības komisijai;
3. Personai.